

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Problematika valorizace a redukce vnosů v rámci vypořádání SJM

Problematika valorizace a redukce vnosů v rámci vypořádání společného jmění manželů je v zákoně č. [89/2012](#) Sb., tedy v současném občanském zákoníku upravena v § 742 odst. 2, který výslovně stanoví, že hodnota toho, co ze společného majetku bylo vynaloženo na výhradní majetek manžela, stejně jako hodnota toho, co z výhradního majetku manžela bylo vynaloženo na společný majetek, se při vypořádání společného jmění započítává zvýšená nebo snižená podle toho, jak se ode dne vynaložení majetku do dne, kdy společné jmění bylo zúženo, zrušeno nebo zaniklo, zvýšila nebo snížila hodnota té součásti majetku, na niž byl náklad vynaložen.

Zákonná úprava valorizace a redukce vnosů v rámci vypořádání společného jmění manželů ať už vynaložených z výlučného majetku jednoho z manželů na majetek společný či naopak je přitom výslovně zakotvena v zákoně poměrně krátce, neboť dřívější občanský zákoník č. [40/1964](#) Sb., danou problematiku vůbec neupravoval, když byla tato otázka řešena jen v rámci soudní judikatury, která však nebyla zcela jednotná, přičemž valorizace vnosu, tak jak je pojata v současném občanském zákoníku, byla prakticky vyloučena.

Co se týče vypořádání vnosu vynaloženého z výlučného majetku jednoho z manželů na věc náležející do společného jmění manželů, jehož cena se v průběhu času snížila, dřívější soudní praxe reprezentována stanoviskem občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČR k výkladu zákonných ustanovení o bezpodílovém spoluvlastnictví ze dne 3. 2. 1972, č. j. Cpj 86/71 dovodila, že i hodnota vynaloženého vnosu by se s přihlédnutím k rozsahu užívání společné věci oběma manželi měla poměrně snížit. Opačně tomu však bylo v případě, kdy byl vnos vynaložen ze společného jmění manželů na výlučný majetek jednoho z nich kdy, jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 2 Cdo 2655/98, ze dne 20. 12. 2000, bylo třeba tento vnos, coby investici vypořádat v hodnotě, ve které byl na výlučný majetek jednoho z manželů vynaložen, přičemž se tak ke snížení hodnoty tohoto výlučného majetku nepřihlíželo.

Pokud jde o samotnou valorizaci vnosu, a sice situaci, kdy se věc náležející do společného jmění manželů na základě vnosu z výlučného majetku jednoho z manželů zvýšila, dřívější rozhodovací praxe soudů, jakož i odborná literatura vycházela z teorie, že pakliže se zvýšila hodnota společné věci, která by následně byla v této zvýšené hodnotě mezi manželi v rámci vypořádání společného jmění manželů rovněž i vypořádána, k valorizaci vynaloženého vnosu jednoho z manželů nebylo přihlíženo. Za všechny je možné odkázat např. na rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 22 Cdo 5336/2007, ze dne 12. 8. 2009, ve kterém Nejvyšší soud uvedl, že vnosy do majetku ve společném jmění manželů nepodléhají tzv. valorizaci, a to i v případě, že šlo o pořízení prostředků na pořízení společného bytu. Nejinak tomu přitom bylo i v případě, kdy byl vnos vynaložen z prostředků náležejících do společného jmění manželů na výlučný majetek jednoho z manželů, neboť i v daném případě

judikatura Nejvyššího soudu, za všechny lze uvést např. rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 22 Cdo 1160/2013, ze dne 14. 8. 2014, v případě vypořádání společného jmění manželů, které probíhalo podle zákona č. [40/1964](#) Sb., valorizaci vnosu zcela vyloučila.

Jak vyplývá z výše uvedeného, je tak nanejvýš zřejmé, že oproti dřívější právní úpravě, došlo s přijetím současného občanského zákoníku v otázce zhodnocení a znehodnocení vnosů do či ze společného jmění manželů k vítanému posunu, přičemž je nyní na obecných soudech, aby se s aplikací daných pravidel v rámci své rozhodovací praxe co nejlépe vypořádaly.

Ačkoliv by se přitom mohlo zdát, že se zakotvením valorizace a redukce vnosu do občanského zákoníku předmětná problematika zjednodušila, není tomu zcela tak. Je nepochybné, že v rámci soudního vypořádání společného jmění manželů, bude i nadále docházet k řadě zcela specifických případů, přičemž to bude opětovně soudní judikatura, která se bude muset spornými otázkami dané problematiky zabývat a tyto sjednotit. Oproti dřívější úpravě však největší posun spatřujeme v tom, že již není valorizace vnosu zcela vyloučena, přičemž se tak v rámci soudního vypořádání společného jmění manželů otevírá možnost domoci se vypořádání vnosu ve valorizované výši. Pokud je nám však známo, tak k dnešnímu dni doposud nebyla otázka valorizace vnosu dle současné právní úpravy před Nejvyšším soudem řešena, je tedy otázkou, jakým směrem se bude v dané oblasti soudní praxe ubírat.

JUDr. David Řezníček, LL.M., Ph.D.,
advokát

Mgr. Alena Hejná

REZNICEK & CO.

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

Krajinská 281/44
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247
e-mail: reznicek@reznicek.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)